

**Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu
Opera omnia**

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XVII. Abnerem David luget occisum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

rim: Unaqueque res duas habet facies, suavem alteram & jucundam; alteram deformem & horrendam. Si ergo hominem consideraveris ut inimicum, ut obrectatorem, ut noxium, horrenda & deformis facies offendet aspicientis oculos: Si vero consideraris, ut humana natura participem, Christi sanguine expiatur, celi haeredem; suavis & jucunda tibi facies obtinget. Davidem imitemur, & Christos Domini inruamur. Non refert, quem aspicias, sed refert quam plurimum, qua facie quem aspicias.

CAPVT XVII.

Abnerem David luget occisum.

SAVLIS obitu David consilio Domino migravit e Siceleg in Hebron. Hieronymus arcem Jebusi etiamnum tenuerunt. Hebrone rex iectus est unctus, & promulgatus. Sed adhuc miserimus regnum status in Hebraea Republica fuit. Nam duo reges in uno regno, duo capita in uno corpore, duo soles in uno caelo male conveniunt. Post Saulem mortuum, mox Abner militiae princeps filium Saulis Ithobethum per castra circumduxit ut regem, cui tribus Israelis undecim adhaeserunt, & ut regi suo in omne obsequium jurarunt. Ita regnum miserè convulsam & laceratum. Ita novis David agitabatur ærumnis. Hic duo viri nobis probius noscendi: Davidis Imperator bellicus Joab, cuius & cognatus fuit; Abner Saulis dux castrensis; uterque manu & consilio potens, acer & experiens, strenuus, uterque in suum dominum severus & rigidus, neuter pius, neuter amans tranquillitatis.

Joabo gemini erant fratres Abifai & Asael; Asaelm Abner quamvis non immerentem confodit. Joabus fratris necem ulturus, invidia insuper stimulantem, Abnerem sui regis nomine evocavit, & inopinantem trucidavit. Cordolium hoc erat Davidi, quis enim illum non suspicatus fuisset hujus caedis auctorem? Ut autem se David suspicionem hanc amoliretur, fusus Abneri nobilissimum instruxit, ipseque eum brevi, sed concinnâ oratione funebri laudavit. Præterea Legatos misit Jabeſitus, quos amplissimè ab eo commendavit, quod spreto vitæ discrimine, Saulis & filiorum regia cadavera pro Philisthaeis manibus suspecta occultâ vi rapuerint ad sepulturam, Deo hoc obsequii genus amplissimè remuneraturo. Videte, obsecro, ut David injuriarum omnium immemor suum hostem non ut hostem, sed ut Christum Domini considerarit, oculos tot cladibus turbatos, lacrymis fatigatos, à malis publicis reflexos ad Deum erexit, suamque voluntatem ad divinam quam integerrimè conformavit, & hostem suum Abnerem luxerit. Hæc isto capite prosequenda.

S. I.

Vnt qui sanguinem spectare horreant, suum è venâ missuri oculos avertant, aut linquente animo deficiant. David sui sanguinis animosus contemptor Hebraeum regnum fœdè disceptum reperit; procerum caedes, aliorum proserpiones, everſam justitiam, corruptam militiam, omnia turbatissima. Sed ille magno constantique animo abductos à tot malis oculis ad Deum erexit. Hinc illæ toties iteratæ voces: Ad te levavi oculos meos. Sed inspiciamus brevem ordinem malorum.

I. Decennio vitam inopem & vagam proſecutus est exul, in silvis & spelæis, in montibus & ferarum latibus coactus habitare ut fera, idque inter pericula continua. Tandem Deus insidiatorem & capitalem hostem è medio sustulit. Sed nondum miseriaum finis. Secuta ingens discordia. Duo reges de regno uno litigant.

II. Facta est longa concertatio inter domum David, & inter domum Saulis. Ithobethus Saulis filius jure hæreditario se regem ferebat; David successorem extinctam,

A electionem à Deo institutam opponebat liquidiore jure. Hæc controversia septem annos cum dimidio tenuit. En Deus opulentat suos, sed præmissa paupertate; honorat suos, sed prohibet prius & maledictis atque contumeliis insigniter vexatos.

III. Clades à Philistæis illata, cum Saul filique occumberent in acie, nondum obduxit callum, nam fugit populus ex prælio, & multi corruentes è populo mortui sunt.

IV. Eductis utriusque partis militibus dixit Abner Joabo: Surgant pueri, & ludant coram nobis. Joabo annuente, viginti quatuor, utrimque duodecim, velut ad militare ludicrum progressi decretoriis armis conflixerunt, apprehensoque unusquisque capite compæxis sui, desinxit gladium in latus contrarii, & ceciderunt simul: vocatumque est nomen loci illius Ager robustorum in Gabaon. Cruentus & nimium crudelis lusus, qui Davidi non potuit non displicuisse.

V. Micholem Saulis filiam, Davidis conjugem, volente perfido patre alius uxorem duxit. Antè autem violentius & acerbius est divortium, quanto ardentior erat constantiorque amor conjugum.

VI. Mors etiam Asaelis Davidem percudit. Hanc secuta est caedes Abneris, quem dolo interfecit Joab, & suum insuper regem acri aceto perfundens: Quid fecisti, ait, ecce venit Abner ad te, quare dimisisti eum? Et abiit, & recessit. Ignoras Abner filium Ner, quoniam ad hoc venit ad te, ut deciperet te, & sciret exitum tuum, & introitum tuum, & nosset omnia, quæ agis.

VII. Hinc Abneris perfidè caesi conscius putabatur David; idcirco huic suspitioni amolendæ plurimum laborans: Mundus ego sum, inquit, & regnum meum apud Deum usque in sempiternum à sanguine Abner filii Ner, & veniat super caput Joab, & super omnem domum patris ejus. Inde ad Joabum ipsum, & omnem populum conversus: Scindite, inquit, vestimenta vestra, & accingimini facis, & plangite ante exequias Abner. Porro rex David sequebatur feretrum, velut patrem, aut matrem, humaturus. Cùmque sepelissent Abner in Hebron, levavit rex David vocem suam, & flevit super tumulum Abner, flevit autem & omnis populus. Plangensque rex, & lugens Abner, ait: Nequaquam ut mori solent ignavi, mortuus est Abner. Manus tuæ ligatæ non sunt, & pedes tui non sunt compedibus aggravati: sed sicut solent cadere coram filiis iniquitatis, sic corruisti. Congeminansque omnis populus flevit super eum. Cùmque venisset universa multitudo cibum capere cum David, clarè adhuc die juravit David, dicens: Hæc faciat mihi Deus, & hæc addat, si ante occasum solis gustavero panem, vel aliud quidquam. Atque hujuscemodi mala principum regni infestârunt. Tam turbato rerum statu nihilominus David legationem mittens ad Jabeſitas, eoque plurimum collaudans: Benedicti vos à Domino, inquit, qui fecistis misericordiam hanc cum domino vestro Saul, & sepelivistis eum. Et nunc retribuere vobis quidem Dominus misericordiam & veritatem: sed & ego reddam gratiam, eò quod fecistis verbum istud. En David Saulem regem & Abnerem castrorum Præfectum, tot annis capitales hostes, sed illum ut Christum Domini, istum ut ejusdem religionis confortem intuitus, in utrumque admirabilem amorem, mansuetudinem incredibilem, argumentis variis exhibuit. Memento, Ps. 131. v. 1. ô Domine, David, & omnis mansuetudinis ejus. Idem in adversis à nobis factitandum. Nam miseriæ nostræ, nostri- que hostes, non facie illâ, quâ minantur, horrifca, sed ti facie sūt aspiciendi.

Hostes mi- ti facie sūt aspiciendi.

2. Lis & concertatio de regno.

3. Clades Philistæis illata.

2. Reg. 1. i. vers. 4.

4. Duel- lum factum inter mili- tes Joabi & Abneris.

2. Reg. 6. 2. v. 14. 16.

5. Conjun- ctio Mi- cholis con- jugis cum alio.

6. Mors Asaelis & caedes Abneris.

2. Reg. 3. v. 24. 25.

7. Cædis Abneris imputatio.

Ibid. v. 28. ad versu 36.

David se- cundo un- ctus & pro- mulgatus.

Abneris à Joabo ca- dit.

De qua se- pugnat David.

Legatos misit Jabeſitas.

Mala à Davide prospècta.

Exilium decennale.

2. Reg. 1. i. vers. 1.

Vindicta non est precipi-
tanda.

Psal. 131.
vers. 1.

Horat. l. 1.
serm. sat. 4.

Nec vindi-
ctæ pulve-
re oculi
implendi.

Greg. l. 10.
moral. c. 8.
Causa, ob
quam ad
iram promi-
tamur.

Propter
Deum in-
juria per-
ferenda.

novissimo vita tua. Ne ergo tempore nubilo præcipita, cum ira, cum vindictæ cupido, cum invidia, similesque animi motiones noctem inducunt rationi, ne festina, obsecro, & quod Basilus monet, da locum cogitationibus sanctis, & averte oculos ab eo, quod illos aded lædit. Non possum, inquit, *Potes, si vales*. Oculos ab injuriis & contumeliis avertos converte in Dominum Jesum, aut in Christum Domini David: *Memento David, & omnis mansuetudinis ejus*.

Cervus seipsum præcipitat, quod Pierius docet, dum hostem nimis avidè spectat. Corvus, aut quod alii malunt, aquila ferinam esuriens arenam se mergit, eaque, quantum potest, implet alas. Multo pulvere armata in cerui caput pervolat, frontem rostro feriens. Cervus cupidè visurus, quis hostium arcem suam incurset oculos pandit, aquila inhiantes oculos arenam excutit, visumque turbat. Hinc fero pavida cursu saltaque se proripere, per viam rugere, nonnunquam ex alto se præcipitare. Ita fit præda hosti. Hoc ergo cervum necat, videre velle quis feriat, & inde cæco ferri cursu. Idem nobis evenit. Aquila vel corvus, homo improbi oris, altercator, turbidas, contumeliosus rostro nos ferit, contumeliosus efficit, maledictis figit: *Hic niger est, hunc tu Romane caveto*. At nos confestim omnes oculos in unum conjicimus, & tremebundi quærimus: Quis ille nubilo, qui audeat hanc contumeliam in me jacere? quis iste trifurcifer, qui hanc in me fabam cadere non vereatur: faxo sentiat, quid egerit, simili eum lixivio perfundam. Sic ira ac vindictæ pulvis oculos implet, & fascinat, inde imperum sumimus, & quo nos furor abripit, excurrimus, & calcamus obvia; nec est, qui currentem hanc insaniam sistat. Obnitenti dicimus: Sine me, sic oportet hos tenebrosos tractare. Sic ita incitati cæco cursu properamus ad præcipitium. *Ne festines in tempore obductionis: ne oculos ad corvum, sed ad Christum verte præcipitentem: Ego autem dico vobis, diligite inimicos vestros*.

Divinus Patrus de amore vero differens: Caritas, inquit, non querit, quæ sua sunt, non irritatur, non cogitat malum, non enim de ullo mali quid suspicatur; Nam Caritas, uti Gregorius loquitur, *malum quod patitur, non considerat*, oculos non suis argumnis, sed Christo in crucem acto affigit. Causa, ob quam a se facile proripiamur ad iram, & acerbamur, hæc est: injurias etiam leviores attentissimè consideramus, inimicos nostros, tanquam eos depicturi, & omnes eorum motus acutissimè observamus. Hinc nostræ tot querelæ, quas de adversariis spargimus. Est homo garrulus, sit. Est obtrektor, sit. Est proditor, sit. Est nequam intus & in cute, sit. Pessimus est trifurcifer, sit. Jam pridem patibulo dignus, sit. Sed quid hoc dicis, o bone; tu mihi semper hominem peccatis noxium monstras, ego tibi Christum ostendo pro omnium noxis mortuum. Ergo averte oculos tuos, ne videant vanitatem; homo vanitati similis, sine crochare corvum, tu attende Deum, & injurias animo non iniquo perferes. Non possum, inquis, oculos abducere ab eo, quod mordet, quod dolet. Ostendam te posse. Si te amicissimi viri filiolus lapide secundum pedem feriat in plateis, num accures & puerulum humi dejicies, atque pedibus calcabis? Non sanè, sed subtringes iram, & coërcebis manum, illud tecum cogitans; Est amici mei & magni viri filius; jactus lapidis dissimulandus ob parentem. Mi puerule, tuus tibi parens bono est, alioquin insignem saltem colaphum abstulisses. Ob temerarium lapidis jactum meruisses plagas, sed parenti tuo parcutur. Idem humanitatis exhibetur, si optimatis servus in domo alienâ vitrum frangat, in facerias spargat, pavimento collutelet, aut crasse aliud quippiam agat, an eum continuo ædium dominus expellet fuste? Non profecto, sed dissimulatur hæc tales offensæ, non enim servus, aut noxa servii, sed

A dominus attenditur, qui alit servum illum: & quamvis magni pretii crystallinum frangat, factum tamen excusatur, quando non est difficile servi illius domino damnum hoc facere. En, obsecro, quam facillè possimus, si quidem velimus, iras comprimere, dolorem subtercere, damnum spernere; nimirum filio indulgetur ob ejus parentem, servo ignoscitur ob ejus herum, vel cani parcutur ob ejus dominum; cur homo homini non indulgeat, non ignoscat, non parcat ob Deum?

Hoc virtutis compendium David sibi nunquam passus est eripi. Oculos ab eo, qui læserat, ad Deum flexere insignissimè novit. Hinc illæ voces crebrius repetitæ: *Propitius sit mihi Dominus, ne faciam hanc rem Domino meo Christo Domini*. Ita cum antro abditus Saulen insidiam, torem opportunè nactus esset, & ad cadem partem à suis, partim à seipso urgeretur: Hoc, inquit, nequam fecero, contineo me, & servo propter dominum parco.

B Si filius matri in domo charissimus moriatur, minuendo luctui, vestes & omnia, quæ filii erant, subtrahenda sunt matri, sed & ipsa horum aspectum fugiat, ne nova identidem lugendi seges succrescat. Contrarium nos facimus, & luctuosi nobis accidit, assidue sub aspectu protrahimus. Deceptus quis mille florenos perdidit, hoc ita sensui animoque affigit, ut dispendii hujus oblivisci non possit. Quidquid illi solatii affuderis, hoc unum ille recantabit assidue: Mille florenos perdidit. Atqui hos Deus potest reddere. Florenos mille nequissimus impostor rapuit. Atqui nihilominus callo potiri potes. Quis mille mihi reddet florenos? Quantum non raro principes & reges, totas provincias & regna perdiderunt, damnum tamen tam iniquè non tulerunt. Ille iterum opponet: Mille floreni grandis pecunia, horribilis jactura. Atqui jam curis plurimis superfedere poteris. Amissio mille florenorum cura maxima. Atqui pecunia magnum peccatum illicium. Quid tu de peccatis sompnias, modò ego mille florenos reciperem. Quidquid denique huic homini dicatur, mille florenos ille oggeret.

Apologo veteri rem explicamus. Equus in scholam missus est, ut alpherum & litteras appellare, syllabas ordinare, nomina & voces formare disceret. Sed quidquid dixisset illi Magister, indocilis quadrupes hoc unum assidue ingeminabat, *Avena*. Huic equo nos simillimi in scholâ Christi, indociles discipuli, verba pessimè formamus. Christus voce præit, jubetque nos sequi, idemque dicere: Diligite inimicos vestros, diligite. Nos autem usque & usque vociferamur: Crucifigite inimicos vestros, crucifigite, occidite. Hoc inde oritur, quia dies noctesque damna & injurias ab aliis illatas fixissimè contemplamur. Christiane, averte hinc oculos tuos, & ad Deum erige. Nos cum Davide precamur quotidie: *Averte faciem tuam à peccatis meis*. Id Deus facturum se promittit, sed eâ lege. Averte tu prius faciem tuam ab inimicis tuis. Ignosce tu aliis, si me vis ignoscere tibi.

D Alexander Macedo, quod Josephus narrat, Hierosolyma cum exercitu contendit. Huic Jaddus Pontifex veste pontificiâ indutus, cum candidatâ plebe obviam processit. Rex Alexander hunc prono corporis flexu veneratus adoravit. Syrii reges aliique obstupuerunt, vix credentes, regem mentis sat compotem: Parmenio familiarium regiorum intimus ausus etiam interrogare, cur Hebræum Pontificem tam insueti cultu veneraretur, cum regem omnes adorent? Cui Alexander: Honorem hunc, inquit, non huic homini, sed Deo exhibui, cui servit Pontifex. Nam etiamnum in Macedonia hunc virum hoc habitu secundum quietem vidi, quod me animaret ad occupandum Persarum regnum. Istius visus, hæc vestis me monet. His dictis Pontificem complexus urbem inivit, in qua Danielis varicinium avertit, à Græco Principe occupandam Persiam, se eum esse in-

Ab injuria oculi fuit avertenda.

Apologus

Dilectio proximi à Christo præcepta.

Pf. 50. 7. 11.

Alexander Magnus in personâ Jaddi pontificis adoravit Deum.

se interpretatus, iussit petere Judæos, quod vellent. Illi hoc unum petere instituerunt, vivere patriis legibus, & ut septimo quovis anno tributorum immunitas daretur. Concessit omnia. Quemadmodum ergo Alexander dixit: Honorem hunc non tam Pontifici, quam cuius est ille Pontifex, Deo exhibui: Ita nos dicamus in omnibus: Non tibi, sed Deo; Non te, non tua, sed divinam voluntatem respicio.

Ismerias Thebanus ad Persarum regem legatus, Æliano teste, nec populo suo indignum quid faceret, nec in Persicos motes delinquere volebat. Docebat eum Tirhautes, qui regi à cubiculo, quo gestu regem adorare mos gentis posceret, Ismerias ne quid in libertatem patriam aut peregrinos ritus peccaret, ubi in cōspectum regis pervenit, anulum permisit, cadere digito, ut dum eum prono corporis flexu receperet, non absimilis esset regem adoranti. Dum ergo se inclinaret, non tibi, aiebat, sed annulo. Quod Ælianus memorans: Ismerias Thebani, ait, sapientissimum & planè Græcum factum silentio præterire non potui. Imitemur quà licet, jubet Christus, jubent à Christo Apostoli, ut non sapienti solum, sed & insipienti, ut non amico tantum, sed & inimico nos submittamus, & illum & istum diligamus. Reluctatur natura: Dicamus ergo, Non tibi, sed annulo, hoc est, divinæ voluntati pareo; quæ ab æternis oculis te mihi virtutis cœtem dedit. Dei voluntas ab omni ævo in ævum omne se pretendens annulus est nostrarum moderator actionum. Igitur non tibi sed annulo. Ita suis quisque miseris, suæ se necessitati attemperet, dicatque non tibi, sed annulo. Est, qui mentem accumbat & comedat, non in cibi gratiam, sed ejus, qui cibum apposuit. Quidquid in nos Deus immiserit aduersi, tolerandum ac dicendum: Non tibi, sed annulo. Ad divinam me voluntatem conformo, fluxa omnia nec hilum facio. Non tibi, non isti, non rei creatæ ulli, sed annulo, sed Deo, cui servio, hoc præsto. Hoc virtutis compendio usus est David. Ars ista discitur agendo.

C A P V T XVIII.

David Isbofethi sicarios necat.

Isbofeth Saulis filius animo fingitur.

Contra eum Rechab & Baana conspirant.

Dormientem in lecto confodunt.

Spe premii ad Davidem caput deferunt.

1. Reg. c. 4. vers. 8.

SVBELATO Saule Isbofethus Saulis filius in undecima tribum Juda. Hanc regum & regnorum discordiam excitavit Abner supremus dux Saulis, & topanta militia. Sed inter Isbofethum regem & Abnerem disceptatione orta, iratus Abner in Davidis partes transit. Abnere cæso, Isbofethus rex imbellis animo fractus est, & regnum nutare cœpit. Jamque nutans tristis casus evertit. Gemini fratres sub Abneris signis stipendia fecerant Rechab & Baana, sed ob noxam militarem è castris scripti sunt. Hi Abnere interfecto, & Davide jam laborato, ineundam sperarunt gratiam diro facinore. Post meridiem urente Sirio in Isbofethi regis palatium sicis armati subreperunt. Janitrix dormitabat, aulicos plerosque omnes somnus & somnum sepeliverat. Rex ipse in suo sibi lectulo suavitè meridabatur. In hujus conclave penetrarunt exiit, dormientem in lecto confoderunt, caput amputarunt, palatio clam excesserunt, reliquum diei totamque noctem faciendo itinere consumperunt. Nam, quod Adrichomius censet, ex urbe Manahim in Hebron triginta tribus hostis ambulandum. Ergo die altero Isbofethi regis caput attulerunt in Hebron, ubi non tantum à Davide singularem gratiam inituros, ob felicem nuntium, sed & amplum præmium accepturos sperabant. Contrarium evenit. Nam ad regis Davidis aures admissi capite hostili oblati ita præfati sunt: Ecce caput Isbofeth filii Saul inimici tui, qui quærebatur animam tuam, & dedit Dominus domino meo regi ultionem hodie de Saul, & de semine ejus. Ad quos David: Nun-

atium occisi Saul, inquit, in sacrificiis iusti, & vos sceleratos sicarios patiar vivere? Vos hominem insontem in sua mer domo, in submer lectulo latronum more jugulastis, & à me flagitii præmium speratis? Dabo equidem, sed quod meriti estis. Mox ad præsens satellitium versus: Irruite, inquit, & nebricos interficite. Extemplo factum. Amborum cadavera manibus & pedibus præcis ad piscinam Hebron suspensa. Isbofethi caput Abneris tumulo inhumatum. O Deus, quàm hinc alia longè ab hominum opinione cernimus! fuisse, qui seriâ æstimatione judicassent: Ubi rex David sui hostis, & ementit, atque subditi regis caput viderit, cor ei gaudio subsultabit, amplissimis præmiis factum remunerabit, utrumque auro torque induet, officii aulicis honorabit. Torum alium se gessit rex David, mercedè improbis, quàm meruerant, persolvit, ut videret Orbis, quàm non fuerit appetens vindictæ: Memento Domine David & omnis mansuetudinis ejus. Huic in hostes honori confitmando, filium Jonathæ Miphibosethum debilem, claudum, deformem juvenem regis mensæ adhibens: Miphiboseth, inquit, comedet semper panem super mensam meam. Idque mente optimâ fecit, nam prius interrogarat: Nunquid superest aliquis de domo Saul, ut faciam cum eo misericordiam Dei. Tam mitis animus Davidem adeo conjunxit Deo, ut unus fuerit amborum spiritus. Atque hinc David etiam in hostes tam suavis ac benevolus extitit. De quo caput hoc differet.

In quo apparuit Davidis in hostes benevolentia. Psal. 131. vers. 1. 2. Reg. c. 9. vers. 10. Ibid. v. 3.

ORator Græcus aurei oris, in oratione, quâ docet, quàm periculosum adire spectacula, altius provocatus: Omnes, inquit, Davidem mihi spectate imaginem mansuetudinis & tranquillitatis: sicut autem agris oculis panniculus viridis præparanditur, sic cum vicis hostes vestros etiam per imaginationem tantum, dolent oculi vestri. Hic igitur videm vobis panniculum admoveo, ut quamvis ira & vindicta millies obturbent, tamen non noceant. Ne quis autem mihi dicat, inimicum habeo scelestum, improbum, corruptum, incorrigibilem. Quidquid mihi dixeris, non est tamen Saule deterior. Saul totis pæne octo annis, voluntatem occidendi Davidis millies iteravit, perseverans in malitiâ. Prò, quot peccata lethalia, etiamsi eum, quem occisum voluit, nunquam occiderit. Quid tu habes contra inimicum tuum conqueri, die, obsecro, num pecuniam tuam, num domum aut prædia tua, num honorem & famam tuam, nisi corpus & valetudinem titam invasit? Si te ad paupertatem redegit, si plagis & verberibus affecit, si contrameliis & injuriis vexavit, at nondum vitam ademit. Ponamus adimere eam sæpius tentavit, tu tamen illum tot beneficiis nondum affecisti quot David Saulem, qui in hostem etiam mortuum fuit beneficis. At pares sitis, quæ omnia tu & David, longe tamen generosius & admirabilius fuit in lege præcæ hosti parcere, quàm in novâ. Quis Davidi Dominicam orationem, & voces illas prævit? Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris. Quis ei parabolam Christi de decem millibus talentis, & duobus servis exposuit? Quis illi Christum inculcavit in cruce clamantem? Pater dimitte illis. Quis illi Stephanum monstravit vociferantem? Domine, ne statuas illis hoc peccatum. Quis illi tot divinas Christi conaciones explicavit? Quis illi Christi præceptum interpretatus: Diligite inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos, orate pro calumniantibus vos. Nil horum audire, caelesti epulo nunquam interstitit, Dominicum corpus & sanguinem ut cibum & potum nunquam sumpsit. His subsidiis nos omnibus juvatur, tot Christi & Christianorum monitis instrui, exemplis accendimur. Quapropter inexcusabilis es, o homo. Auxilium istorum David nil habuit, & tamen, inquit Chrysostomus, ad evangelicæ philosophiæ fastigium pervenit.

Irato Davidis mansuetudo in exemplum proponitur.

Inimicus etiam mortuus beneficium.

Matt. c. 6. vers. 12.

Luc. c. 23. vers. 34. Act. cap. 7. vers. 60.

Matt. c. 5. vers. 44.

lis subvertendum esse Christi & Christianorum monitis instrui.